

PAUL TUYUUTIÑICH PHILIPPI-ĞMIUNUN

Iḷtchuuqputit

Inillaqqaaqtamiñun ajaayyuvigmun tuyuñaniqsuq Paul Rome-mi tigutaaqtullağmi. Isumaaluitiqallagağmi akilliqsruutaannik ukpiqtuat suli anniğñautiqaqhuni ilumun innjitchuatigun ilisaurrutinik ajaayyuvigmı Philippi-mi. Tainnasiq itkaluañjaan una tuyuun qaITCHIRUQ quviasunmik suli nalupqisutairrunkmik inuajanjitchuakun Paul ukpiğutaagun Jesus Christ-mi.

Tuyuñgasuaqtuañamagai ukpiqtuat quyyatiqaqluni ikyuutaatigun piqatukrsağuqami. Piviksraq atuğaa taqiatqunijllugich suli sivuuqqataitquvugich iłuilliugutiqpak itkaluaqtillugu ilaani naagga iliñiñni. Jesus tuvraquvlugu ijiulagai kamanaqsiliqunijllugich surağautchimiqu. Itqaqtitkaluamiiğagigai piqatauniq Christ-mi aitchuutaunivlugu nagliktuutikkun, aasii iliñiñnun akuqtuğnivlugu ukpiğutikkun kamakkutiqaqñikunñjilaq Jew-guruat pitquranjñnik. Quliaqtuğaa quviasun suli tutqiun God-im qaisimaaqtaja piqatauruamun Christ-mun.

Tuyuun una uqlauqaqtuq quviasunmik, nalupqisutairrunkmik, paammaagığñigmik, suli piñailutam iluani sivunmuuniğmik ukpiqsimaagniğmi. Suli salapqıqlugu piviuttaqqtiparja Paul ajaayyuvianunn Philippi-ğmiut.

Avgutit

Sivulliqsaağun	1.1-11
Paul ilaan apqusaañjaranı	1.12-26
Iñuuniagniq Christ-mi.....	1.27-2.18
Sivunniüğut Titus-kullu Epaphroditus-kullu	2.19-30
Qaunaklaaqriruq akilliliqsañruaniglu anayanaqtuaniglu	3.1-4.9
Paul-lu avilaitqatijlıu Phillipi-ğmiut.....	4.10-20
Ağıusaun.....	4.21-23

1 ¹Ukua tuyuutit qairut ilivsiñnun Paul-miñ Timothy-millu, kivgauruanjñ Jesus Christ-mun. Tuyuutaurut iluqaiñnun Philippi-miittuanun ilaaguqaqtuaruanun God-mun ukpiqħutij Christ Jesus-mun, taputivlugich umialijnallu tiikallu.^a ²God-tiptuq Aaparta Ataŋuvlu Jesus Christ tutqiutiqaqtillisi nagliktuusiaqpaqtaillusuñ.

Paul Ajaayyutigai Taiguaqtuksrat Tuyuunmiñik

³Quyyavigisuugiga God-tiga itqalimaaqavsi, ⁴ataramik ajaayyutipayaamni ajaayyutisuugivsi quviasuutiqaqluña, ⁵quyyatigivlugu ikyuqavsiña savaamni alğaqsruivluña tusaayugağıksuamik ulvumiñ-qara ukpiliqqaagatağnivsiñniñ pañmapajmun-aglaan. ⁶Aasii nalupqisutijitchuña God-im isagutipkaijaruam savaağıksuamik iļvusiñni iglaupkağniağaa taamna naatılığatağlugu qaiñiyanun-aglaan Jesus Christ.^b ⁷Piviuttaqipaqqivsi. Nalaunjaruamik quviasuutiqağumiñaqtuna nalupqigijillusilu qanuq piqatigijagivsiña savaaksrirrutaani God-im pañmapaglu tigutaaqtaukama tigutaaqtuañjaiñjağmalu

^a 1.1 Ac 16.12. ^b 1.6 Ps 138.8.

kukilullanjaqma ukpiliqsinniaqlugich iñuich tusaayugağıksuaq Jesus Christ-kun kisimi annautauyumiñağnivlugu, aasii ukpıgiraksraġinivlugu. ⁸ God ilisimaruq ilumun uqaqtalaamnik uqallakama kipiġniuttaġipiaqgnivlugu nayuqsiutisuklusı, Christ Jesus tainna irrusiqaqtkaaja ilumun.

⁹ Uvva ajaayyutigivi si inna. Ajaayyutigivi piviuuttaqquılıqsaññaqvlusi, ilumun ittuagli iłitchuġisaiññaqvlugu, suli nalaunjanıqsraruamık sivunniutiksraġiñnik, ¹⁰ sivuniksraġtaaqiyumiñaqslugu iłuaqniqsraruuaq. Tainna piguvsı, piluutiqaġnianjitchusı pasiraunianjitchusı Christ qaikpan. ¹¹ Aasiisuli tainna piguvsı, ataramik iłuatun iñuuniaqtusı supayaakun ikayuqtiqaġlusı Jesus Christ-mik, iñuŋnun nangägumiñaqslugu God kamanaqsiłiglugulu.

Iñuuniq Sivuniqaqtuq Christ-mik

¹² Aniqatiiłkaa, ilisimatqugivsi tigutaaqtaunimni piruat uvamnun siamitivsaaqsiññaqagaat tusaayugağıksuaq. ¹³ Uvuñaqamaqaşa iluqaġmiż munaqsrıch umialgum igluqpañjani iluqaġmigu allat uvaniittuat iłitchuġiñjarut tigutaaqtautilaamnik pisigivlugu Christ-mun kivgauniġa. ^c ¹⁴ Suli tigutaaqtauniġma qapiñjaiqsañaqagai aniqatit nalupqisujaimmaġiksaaqlugich ukpiġunmiżni Ataniġmun, aasii iqsisiqsiññaqlütiñ algaqsrutigivlugu God-im uqalua sivuğaġaiqlütiñ.

¹⁵ Iñuich iłanisa algaqsrutigijagaat Christ killuqsräqlütiñ qanaaġuksiññaqlütiñ, aglaattauq allat algaqsrutigijagaat pisuutigiklütiñ. ¹⁶ Tamatkuali aqulliich algaqsrurut piviuuttaġivluja ilisimavlutıñ God-mun savaaksriñnatilaamnik, taluqsräqaiġluja uqautigitquylugu tusaayugağıksuaq nalaunjaruakun. ¹⁷ Allali iñuich algaqsrutigijitkaat Christ pipiäqataġlütiñ, aglaan uvaja killuġivluja. Tainna algaqsrurut isumavlutiñ iñuilliuqtivsaġukkaluaqluja tigutaaqtaunnamni. ¹⁸ Sunjitchuq. Quviasutigigiga Christ algaqsrutigiyumiñaġmarruq qanuspayaakun piñaġumiñaquakun, sunjutikkaluakun naagga ilumi nalaunjaruakun irrusikun. Quviasutigivsaġniaġmigiga, ¹⁹ ilisimavluja pisigilugich ajaayyurriñisi uvamnik, ikayuusiäġalı Iltquisığksuaġjaniñ Jesus Christ, tigutaaqtauŋaiqsiatuaqtuja.

²⁰ Kipiġniupiägataqtuja piyummätigipiäġigalı suuramikunnii inuqtit-chisunjiłluja piraksriusiamnik Christ-miñ, aglaan ataramik paġmapak-unni qapiñairrutiqapiäġuktuna supayaatigun pikkapunk Christ nangausiaqayvlu, iñuugaluäguma naagga tuqgaluaġuma. ²¹ Qanuq iñuunimni iñuusiġisutualukkiga savautilugu Christ. Aasii tuqgaluaġuma uvamnun anniqsuutauħhaağniqatqū. ^d ²² Aglaan iñuuguma anniqsuutauvsaġumiñaġmuja savaapkun. Nalliajñik tigusisausiičhuya. ²³ Qanuqsausiičhuya, iñuulija naagga ullaglugu Ataniq. Qimagupiäġaluaġiga maani iñuuniq aasii nayuqsiutilugu Christ, qanuq taamna nakuuħhaasaktatqū. ²⁴ Aglaan ilivsi pisigilusi iñuuruksrauħhamaaqtuja. ²⁵ Iñuuniaqtillaġa-suli nalupqigijitkiga, Ilisimaruja tuqutaunianjisaġġilaamnik uvani tigutaäġvjim. Iñuuniaqtuja-suli ikayuqguglusı suanjasilaağuglugu quvianaqsiilaağuglugulu ukpiġurri. ²⁶ Aasii pisigilugu tigutaaqtauŋaiġniġa utaqqiguvsi atqunaġlugu nangäġniäġiksı Christ Jesus.

²⁷ Uvva una naumaħħaaqtuq. Iñuuruksraupiäqtusi Christ iñuutqataatun iñuŋmiñun, uvaja tautukkaluaġvsi naagga tautujitkaluaġvsi, tusaayumiñaġumaunu atipiaġataqlüsi iñuutilaavsiñnik atausiq sivuniġivlugu una, taluqsräqaiqlüsi quliaqtaġġitillaajjanik tusaayugağıksuaq iñuich ukpiġtirrutiksrajet God-mun. ²⁸ Iqſiċħaktinnasi akilliliqsuqtivsiñnun. Qulluaqairrutivsi qanuqpiśiiliñiagai suksraunġiġsauniaqtillaajjannik, suli ilivsi annaurrauyumaaqtillaavsiñnik, qanuq God-im akimmasiġaasi. ²⁹ Qanuq Christ ukpiġumiñaqsgħiññaqjaitkaasi

^c 1.13 Ac 28.30. ^d 1.21 Ga 2.20; Col 3.4.

inmiñun aglaallu nagliksautigipkaǵumiňaqsvı̄luni ilivsiññun. ³⁰Tavra ilaallitiyumiňaqsijarusi uvamnun qapiyaiłłusi quliaqtuaǵiguvsiuŋ tusaayugaǵiksuaq. Ajuyanıqtun taamna ittuq qıñigaǵikavsiňa qańapak qulluańaitchuańaa suli tusaavlusuļ pańmapak-unni qapiyaisilaamnik.^e

Christ Kamanaiqsauruq Kamanaqsipkaqtaruǵlu

2 ¹Tavra uvagut atausiňjuqatigjavlugu Christ qapinjasaǵutiyumiňaqtugut avanmun, suli Christ piviuttaqquataa ikayutipkaqtägumiňaǵmatigut avanmun, suli piqasiutijavluta Iilitqusığıksuamun nagliktuutiraǵaǵumiňaqsijavluta lu avanmun iłunpusutikullu, ²quviatchaksapiǵataqsija isummasiňiglusı uvaptun, piviuttaqutilusi avanmun atunim, atisjalusi iilitqutchivsiňni isumavsiňili. ³Sinjňatiqaǵnasi piǵuqtıgnasiļu aglaan kamasaǵutailłusi avanmun, isumaqańaiǵlusı nakuułhaǵasugalusi allaniň iňuipniň. ⁴Ilivsiññun kisian kipiǵniugutigıńaiǵlusı, aglaallu allat iňuich kipiǵniugutilugich. ⁵Isumaqaqtuiňñaqtuksraurusi Christ Jesus isumaqausiatun. ⁶Jesus Christ Igňiq taimańjaqaja God-tauruaq Aapamisun, ilaan taamna tainna irrusiňi piǵuqtıgutigijaitkaa atiqasiutiniaǵluni God-mun.^f ⁷Ablaan inmiňik pisuksıňnaqłuni ilaan atunjsaallańagaa God-mun nallummattinini, aasii kamanaiqłuni kivgaǵuńaruaq. Ilaa anıńaruaq aakamiň iňuktun, qıññaqanıkłuni iňugruiňnatun. ⁸Aasii iňuguqami kamasańiļuni kamagińagaa God supayaakun, tuquvluni-unni kikiaktuurrauvluni ajarrauramun pitquranik navguiritun.^g ⁹Taamna pisigvlugu God-im atqunaqługu kamanaqsipkańagaa suli atchiqługu atıgmik kamanaǵhaaqtuamik atipayaaniň, ¹⁰iluqágmiń qılańmiittuat nunamiittuallu nunam ataaniittuallu sitququvvlugich qiksiksrautikun Jesus-mun. ¹¹Suli iluqágmiń iňuich ilisimanaqsiļugu uqallausiginiaǵaat Jesus Christ Atanǵuniļugu. Tainna pikparruň God-ttauq Aapa nańgaqtauniaǵmiuq.ⁱ

Ukpiqtuat Ittut Qaummaqtun Nunam Iňujiňun

¹²Tavraasii piviuttaǵikkavssi, kamagisuńakavsiňa nayuqavsi, naumałhaaqtuq kamagiugaǵuvsiňa nayuqtigijitkaluaqtillusi uvamnun. Iňuusitchi uvluitiraǵimmasi qanuq annaurraujaruat iňuwtqusiajatiktun, kamagiugaǵlugu God qiksigidugu atqunaq, sivuǵagilugu kamaksırıjıňníksraqsi ilaanik. ¹³Qanuq God savaktuq iluvsıňni piyummasisuqłusi sunik ilaan pitqukkaǵmiňik suli tańqıqsillavlugich.

¹⁴Supayaat pisigik uqaalajaiǵlusı naaggaa qapiqtaiłlısiginiaǵlugich, ¹⁵pasińagum iňaitchumausi ilımutuuqtuagulusıļu God-im miqđıqtuji, qanuqinnigausiaksraılıļusı iňuullavsi akunǵanni pigiitchuat unińaruaļlu iňuich. Akunǵanni tainnatchich iňuich taaqtuatun ittuat, ilivsi qaummaǵiksiksraurusı qaummatitun,^j ¹⁶qulia qtuagutilugich ilinjich God-im uqaluńiňik iňuupkaıllaruanik. Tainna piguvsı, quviasuutigiyumińaǵnigivsi Christ qaǵgivia uvlıq tikitpan, iłitchuǵiluňa savaaǵa ilivsiňni anniqsuutauńatilańanik. ¹⁷Tuqtauyumaǵaluaǵumaunni, quyaruna quviasuqatigigivsılı iluqası. Qanuq ajaayyuliqsiqpaum kuvviqivlugu naimasuǵnaqslaǵmatun ikipkaun ikipkaivıňmi, tainnatulli auga maqigumi illatauniaǵmiuq ukpiǵutivsiňnun akuqtuǵnaǵumiňaqsiłaǵutauluni aitchuun God-mun. ¹⁸Tainnatulli ilivsi quyaruksraummiusı, suli quviasuutivsiňni piqatigiluňa.

Timothy-lu Epaphroditus-lu

¹⁹Atanǵum Jesus pisuutigipagu, piyummaticigiga tilisukługu Timothy ilivsiňñun qilamipayaaq, quviasaaqtasukluňa tusaalluataǵuma ilivsigun.^k ²⁰Piitchuňa allamik iňuymik Timothy-tun ittuamik, kipiǵniupiǵataqıǵluni ujiarrisaqagaǵniamtik

^e1.30 Ac 16.19-40. ^f2.6 Jn 1.1-3; Col 1.15. ^g2.8 Mt 26.39; Jn 10.18; He 5.8. ^h2.8-9 He 2.9; 12.2.

ⁱ2.10-11 Is 45.23. ^j2.15 Dt 32.5. ^k2.19 Ac 16.1-3.

anniqsuğumavlusı.²¹ İnuich maani allat iluqaǵmij qaunagigaich ilaisa kipiqtutinj, qaunagiňaiqǵugich kipińgiuǵutit Jesus Christ-kun.²² Aglaan Timothy-m nalliummatiniňa ilisimifiksi savaqasiqsuǵmaja alǵaqşriuňiǵmi tusaayugaǵiksuumik. Savaqasiqsuŋagaşa iğniqtun savaqatauruuatun aapamıňun.²³ Tavraasii tiliyumaágiga ilivsiňnun ilıtchugıpqauraǵuma qanuqtauniaqtılaamnik,²⁴ aasii ukpiǵigiga Ataniq uvanaptauq qańńiaqtılaamnik qılampiyaaq.

²⁵Isummatigiqagiga tiliraksraqipaqlugu ilivsiniňn Epaphroditus aniqatikput
savaqtiga aňuyaqtigalı, ilivsisaq kivgaqsi savaktitaqsi ikayuqtigipkaqlugu
uvamnun, ²⁶ilaan kipiqqutigimmiaga tautuguklusi iluqasi, suli isumaalujammiuq
tusaanjaniqavsi nanjitalaamiňik. ²⁷Nanjipiagatajanaruq tuquqqayaqtaallaqmi.
Aglaan God-im nagligijagaa, kisianami nagligiňitkaa aglaan uvaňalu,
ilaanni isumaagutiqavsaagasugaluňa. ²⁸Kipiigniuttatgilhaagiga tilisuklugu
quviatchaqvlusı taututqikkuvsiň, aasiili uvaňa isumaaluutaigluňa. ²⁹Paǵl
ayumagaksi quviasutiqpacun paǵlammatuttaq allat ukpiqtuaguqtisi. Suli
isummatigilluataǵagusigik iňuich ilaatin ittuat, ³⁰qanuq ilaan tuqqutigiqqayanjaga
savaani Atanigmun, anayasaaqlugu iňuggunni naatinniaqlugu savaaqsı uvamnun.

Ukpiqtuaġugniq Nalaunŋaruakum

3 ¹Tavraasii aniqatiitkaa, quviasuutigisiuŋ Ataniq, Tuyutqigaŋniq ilivsiññun pitqiqaŋlugich sivuani tuyuutigijaratka ilivsiññun pilaiŋñaitchut uvamnun, anayanaiyautaugiññaqtut ilivsiññun. ²Quviqtaijisitchi iñuŋniñ pigiiliqruaniñ, taigitka qimmiñik, iñuich uqaqtuat nalunaigutchigaksraunivļusi timivsiññi annaurrauniaǵuvsi. ³Uvagut ilumun God-im miqliqtugigaatigut pisigisunaǵnagu timivut nalunaiññutchiŋjaniługich, aglaan savautivlugu God ilaan Iltqusigiksuaŋjan ikayuqčuta, suli nangaqługu Jesus Christ iñuggutqaqtichiruaq isuitchuamik. Ukpıjitchugut qaalhiñakun piraǵausiñun annautiniaǵniłuta.⁴ Tavra kiňaliqaa annaurrauymiňaǵniqpan pisigilugu Jew-gunini, qaałhiñakullu piraǵauthich kamagilugich, nalupqisuniňhaaǵayaqtuja annaurrauniaqtlaamnik allaniñ iñuŋniñ. ⁵Nalunaiññutchiqsaunjaruŋja anikama tallimat piňasuni uvlianikama. Israelite-guruŋja aniňipkun, manjuǵivlugu Benjamin, auga allamik avuľlaaq Hebrew-piagataq. Kamaginagitka Jew-guruat pitquranjich qaunaklaapiaqļuŋja Pharisee-guvluŋja.⁶ Suli kipiǵniuqpailežuŋja iñupayaanun kamagitquvlugich pitqurat naglikasaqtinqajagitka ayaayyuliqriat. Iñuk qanutun nalaunjasiyumiňaqtigijakpan kamagilugich pitqurat piraksriutijich, pasiňaǵumiňaiňjaruŋja.⁷ Aglaan tamatkua isummatigisuunjaratka anniqsuutaunasugalugich annaurrauniksrapkun pańmapak isummatigiligitka piňailutauvlugich annaurrauniksramun, qanuq Christ kisimisualuk annautigaaja. ⁸Isummatigilhiňaŋjifmigitka tainna tamatkua kisiisa, aglaallu supayaat suksraallapiaǵitka anniqsuutaŋaiqļugich urriqatausaqpatra anniqsuutaňhamaaqtuamun iłitchuǵivlugu Jesus Christ uvaja Ataniq. Ilaa pisigivlugu isummatigiligitka tamatkua iluqaisa iktaksratun, igiħluginch anniqsuutaŋyumiňaiňmata, pigisukługu Christ, ⁹suli atausiňjuqatigisupiallakkugu Tavraŋŋaaglaan isumaqajanqsaŋja uvamnik nalaunjasiyumiňaǵluŋja sivuǵaani God-im kamagiugaqsiňñaǵlugich pitquraŋja. Pańmapak akuqtuǵumiňaqsigaaja God-im qanuq ukpiǵigiga Jesus Christ. God-im nalaunjasipkagaaja sivuqqamiňi ukpiǵikapku Jesus Christ. ¹⁰Pigisutualukkiga iłitchuqſriňiq Christ-mik aunniummaǵiksiliġu, suli ilisimallaſiliġu ilumni suaŋjan anipkaijaruaq tuqqunmiň ilaaniķ, suli ilaqiutiluŋja naglikasaqtirrusiajiňiñ,

^l 3.3 Jr 4.4; Ro 2.28-29; Ga 6.14-15; Col 2.11-13. ^m 3.5 a Ro 11.1. b Ac 23.6; 26.5.

ⁿ 3.6 Ac 8.3; 9.1-2; 22.4; 26.9-11.

naglikssaaqtitaluŋa ilaa pisigilugu, tuquyumaluŋa ilaatum,^o ¹¹ qakugukpan aŋipkaqtitaŋuyumiňaqumaŋuŋa tuqqunmiň iňuggunmun.

Aqpaúgniq Akimasaqłuni

¹² Uqallautiga sivuniqanitkiga naamasipiägataŋaniļuŋa ataramik iňuullasiļuŋa Christ-tupiaġataq, aglaan siġġaqiruŋa-suli Christ Jesus-tun ilisaiňňaġukluŋa qanuq taamna pisigivlugu ilaŋ annautiŋagaŋa. ¹³ Aniqatiit, ilisimaruŋa tainnailiŋaisilaamnik-suli. Atausiq sivuniqiliutinjagiga iňuusimni, itqaumanaŋaġukluginch iluqaisa sivuani piŋaratka, aasii paŋmapaŋmiňaglaan pisuqtilaġluŋa iňuulluatapiägñaġluŋa Christ-tun. ¹⁴ Aqpaluurraqtitun siġġaqiruŋa sivunmuŋ tikitqaurraqlugu killi, akiňňaktaaġisuklugu iňuuniksraq paŋmani. Taamna pisigivlugu God-im ququaŋagaŋa Christ Jesus-kun. ¹⁵ Tainnauvva iluqata isumaqaqtuksraugaluaqtugut, iluqata agliraksraiŋarauqguut ukpiqtuaguniptiŋni. Aglaattauq iļasi isumaqaqpata allauruamik, God-im sivuniqsiġkaġniaġmigaasi uqalutka nalaunŋatilaŋannik. ¹⁶ Qanupayaaq taamna isummatigaluaġuvsiuŋ, pisuqtilaavsisun iňuulluataġniļugitchi paŋmapak kaŋiqsisaŋaavsisun qanuq God-mun nalaunŋaraukun iňuutqutilaavsiňňik.

¹⁷ Aniqatiit, iluqasi tuvraqsija nalaunŋaraukun iňuuniaġusimni. Iňuusiġa naipiqtuutauli iňuunjun ilisimanaġumiňaqsiluginch kisuutilaŋat ilumutun ukpiqtuaguruat,^p ¹⁸ qanuq iňugiaktuat iňuich iňuusiqaqqtut akiłlıliqsuġmatun pivlugu Christ tuqqutaa aŋaraurami. Uqautiŋagiviſi tainnaittuanik iňuŋnik sivuani, aasii paŋmapak uqallautivsaġġivsi qulvisigivluginch. ¹⁹ Kaŋŋiňňiaqtut naglikssaaġviŋmun god-tiqaqtut timimiġi pisuguukkanjiňňik, kamasaäġutigigaich kanŋugiraksraġalatiŋ, isumagiqaksiňňaqluginch nunamiaġaqtauruat sut. ²⁰ Aglaan uvagut aimaaġviksrautigigikput qılak. Tatpaŋmajja niġiugipiaġikput utiġumaaqtaaq Ataniq Jesus Christ annaurrikput. ²¹ Ilaan allanŋuġniäġai tuquſuuruat timivut ilipkaqsaġġlugich ilaŋ aŋipkaqtatuaratuŋ timimisun, suanŋatikun atanniqsimapkaillasiруакун ilaanik supayaanun.

Iliſaurrutit

4 ¹Aniqatiitkaa, taamna pisigilugu asiňuutipkaqsaŋiliġitchi tamatkunaŋja ilisaurrutiň Atangum iňuusigitiqkkaŋiňi ilivsiňňun. Piqagnapniaqtusi uvamnun suli tautugulipiägataġivsi. Ukpıqtauġuġniqsi pisigivlugu quviasugniaqtuna akiļiustaqaġluŋal qılajmi. ² Apıġigiptik Euodia Syntyche-lu atisitquvlutik aniqatigiisun iļiutik atausiŋjuqatigijakaptitku Ataniq. ³ Aasii apıġimmigikpiň ilumun savaqatiŋ, ikayuquvvlugik taapkuak aġnak, qanuq siġġaqivlutiq savaqatigiňaruk ikayuqluŋa tusaayugaġiksuaq siaminman, piqatigivluguptauq Clement allallu savaqatitka, atiġich ittuat makpiġaŋiňi God-im iňuuruatigun.

⁴ Atangum quviasuusiglisi ataramik. Uqallautivsaġġiga, quviasugitchi.^q ⁵ Iňupayaat piavsaŋraġiġlugich. Ataniq qaiyasaruuq.^r ⁶ Uŋiarrisiġiŋaġiġlugich supayaat aglaan supayaat aŋaayutigiguvsigik apıġilugu God pigiraksraġikkavsiňňik, ataramik quyyavigilugu.^s ⁷ Tainna piguviſi piginiäġiksi God-im tutqiksirrutas kaŋiqsiankkumiňaisaktakkasqi. Ilaan tutqiutiqaqtaqinmasi suuramikunnii uŋiarrisiqäġniäġitħus, qanuq atausiŋjuqatigijagiksi Christ Jesus.

⁸ Aquilliq uqallautiksraġa tuyuutimni uvva aniqatiitkaa, isumagiutuiňňaqsigik taŋŋiġiġsimaaġuġlugich sut nakuuruat nanġausiaqagaġuġumiňaqtuallu, ami sut ilumun ittuat, nakuuniqsraruat, nalaunŋarauat, piɻuitaitchuat, iviġaumanaqtuat, uqautikkusiaqagaġluataġnaqtuallu. ⁹ Iňuusigisigik sut ilisasi akuqtukkasiļ uvaŋa

^o 3.10 Ro 6.11-13; 8.29; 2 Co 3.18; Ga 4.19. ^p 3.17 1 Co 4.16; 11.1. ^q 4.4 1 Th 5.16. ^r 4.5 Ps 119.151.

^s 4.6 Col 4.2-7; 1 Th 5.17-18.

uqalumniñ iñuu simñillu. Aasii God-im tutqiutiqaq titchiruam uvaptijnik nayugniagaasi.

Quyanaaqutit Aitchuutitigun

¹⁰Qanutun quyatchaktigiruña suli qanutun nanqaqtigigiga Ataniq pisigivlugu ikayutqiksalgîñâvsija. İlisi maruña ataramik tuyugumasuugaluaqtıavsiñnik ikayutiksravsıñnik piyumiñaqşırägikavsi, aglaan piviksraisıqtıjavlusı tuyulaiñjarusi. ¹¹Taamna uqallausığınjtkiga pisigilugu piilliuğniña qanuq ilitchijaruna apaigiyumiñaqşırıjavlugu pigikkağa. ¹²İlisi maruña qanuq tilaajanik piilliuqtuni, ilisimammiuya-suli qanuq tilaajanik ilaçjaniqsuni. Uumişa ilitchijaruna, sumipayaaq qanutchimun tikiutigaluqaqama niqailisaanjîñama naagga kaaksiugaluqaqama, piillisaanjitkaluaqama naagga piilliuligaluqaqama qanuqpallayuitchuña. ¹³Suanjatıqaqtuña manimmiyumiñaqşugu qanusilimaaq nalautaksraq suanjatigivlugu Christ suanjasıuta uvamnun.

¹⁴Aasiivsauq nagliktauñammiusi piqataukvsi iluiñliuğutimni. ¹⁵Ilivsi Philippi-ğimiut ilisi marusi, alqaqsruisugaqaqama tusayugaağıksuanik aullaqluña Macedonia-miñ, nalliataunnii ajaayyuliqiruat ikayuñaitkaanja aitchuiłutiq aglaan ilivsi kisivsi. ¹⁶Thessalonı-kamiitlluña tuyuñjarusi uvamnun ikayutinik malgüi-q suaqłusi. ^{t u} ¹⁷Aitchuusiaqaqsiññagunjtikaluağmija, aglaan akiliusiaqallasitqum-migivsi taimanigu pisigilugu nagliktuiñiqsi uvamnik. ¹⁸Pajmapak piqaqtuña iluqaiñnik pigiraksragikkamnik, sippaksraqaqtuñaunnii, aitchuusiaqaqluña ilaçjaniñ aitchuutivsıñnik tuyutigikkavsiñnik Epaphroditus qaimman. Tamatkua tivrägiksuatun ikipkautitun aitchuutauruaturun God-mun ittut, akuqtuñagumiñaqşutiqiñ ivığaumanaqşutiglu ilaanun. ^v ¹⁹Aasiili God-igikkägma piqaqtinnağaaasi iluqapayauranjiñnik pigiraksragikkavsiñnik inuañaitchuanik quviasaagusianik qilañmiñ, pisigilugu atausiñjuqatauñjaniqsi Christ Jesus-mun. ²⁰God-ikput Aapalu nangaqtauli isuitchuamun. Amen.

Pağlasuiqsaağutit

²¹Pağlagivut iluqaisa Christ Jesus ilaaguqtanji God-mun. Aniqatiit nayuutiruat uvamnun pağлагаasi. ²²Iluqağmij ukpiqtuat pağлагаasi, pağlałhamaağaaasi umialgum Caesar-m igluqatiñisa. ²³Ataniq Jesus Christ naglikkutiqpaqaglı ilivsiññun.

^t 4.16 Ac 17.1. ^u 4.15-16 2 Co 11.9. ^v 4.18 Ex 29.18.